

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРІ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Цифровий простір в Україні визначається як електронне віртуальне середовище, що об'єднує технологічні ресурси, інформаційні потоки та комунікаційні канали в Інтернеті та інших мережах. Це динамічний простір, в якому відбувається обмін даними, комунікація громадян, підприємств та державних органів, а також надання та отримання різноманітних електронних послуг. До прикладу, звернення громадян через телеграм боти або створена платформа «Дія», де відображаються документи громадян та надаються різні послуги – все вказане є елементами цифрового простору. Також до його складу відноситься онлайн-банкінг, який дозволяє здійснювати фінансові операції через інтернет. Україна активно розвиває цифровий простір, впроваджуючи електронні системи та сервіси для поліпшення якості життя громадян, підвищення ефективності державного управління та сприяння інноваційному розвитку [3].

Забезпечення прав громадян в Інтернет-мережі є важливою частиною цифрового простору, оскільки саме там відбуваються комунікації та обмін інформацією. Ключовими аспектами та механізмами забезпечення прав і свобод людини в цифровому просторі є: 1) звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; 2) звернення до Управління боротьби з кіберзлочинністю Міністерства внутрішніх справ України; 3) функціонування ліній довіри або гарячих ліній, які створюють провайдери електронних послуг чи асоціації захисту споживачів; 4) звернення до суду; 5) звернення до міжнародних судів чи організацій [4].

Легітимність та прозорість в управлінні даними є критичними аспектами, особливо в цифровому суспільстві. Варто виділити основні аспекти, що забезпечують легітимність та прозорість в управлінні даними, зокрема це: 1) законодавча база (розробка та впровадження сучасних нормативно-правових актів, що регулюють збір, зберігання та обробку даних; забезпечення їх відповідності до національного та міжнародного законодавства про захист особистих даних [5]); 2) політики конфіденційності на прикладі Укрінформ (розробка та оприлюднення чітких політик конфіденційності, які пояснюють, як дані збираються, обробляються та зберігаються; забезпечення згоди користувачів на збір та обробку їхніх даних та надання можливості вибору щодо рівня приватності [6]); 3) партнерська відкритість (встановлення партнерської відкритості щодо обміну даними між різними організаціями та сервісами; розробка стандартів та протоколів для забезпечення сумісності та інтеграції між системами обробки даних; 4) етичний підхід (упровадження етичних стандартів управління даними,

зокрема уникання дискримінації та неправильного використання інформації; розробка етичних кодексів для організацій, які здійснюють обробку даних).

Міжнародний досвід та стандарти в сфері забезпечення прав та свобод людини в цифровому просторі відіграють важливу роль у формуванні ефективних стратегій, політик та законодавчих механізмів. Мова йде про:

1. Захист особистих даних. Загальний регламент з захисту даних (GDPR): Цей європейський стандарт визначає права та обов'язки щодо збору та обробки особистих даних громадян, а також встановлює вимоги до забезпечення конфіденційності [7].

2. Свободу вираження думки та інформаційну свободу. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (Європейська конвенція) визначає право на свободу вираження думки та інформаційну свободу, як одну з основних прав людини [8].

3. Кібербезпеку. Стратегія кібербезпеки України на 2021-2025 рр. визначає пріоритети, цілі та завдання забезпечення кібербезпеки України з метою створення умов для безпечного функціонування кіберпростору, його використання в інтересах особи, суспільства і держави [9].

4 Права дітей в Інтернет-мережі. Декларація про права дитини в інтернеті (UNESCO) встановлює принципи захисту дітей в цифровому просторі, зокрема від впливу шкідливого контенту та онлайн-злочинності.

5. Прийняття рішень та участь громадськості. Конвенція ООН про доступ до інформації, участь громадськості у прийнятті рішень та доступ до правосуддя у справах, що стосуються навколишнього середовища (Конвенція Еспо) забезпечує право громадськості на доступ до інформації та участь в прийнятті рішень щодо питань, що стосуються навколишнього середовища.

6. Боротьбу з дискримінацією в інтернеті. Директива ЄС про адекватність заходів у справах інтернет-послуг (e-Commerce Directive) визначає відповідальність постачальників послуг за заходи боротьби з незаконним або шкідливим контентом в інтернеті [4].

Список використаних джерел

1. Декларація про права дитини в інтернеті (UNESCO). URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/140610_140610.

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про доступ до інформації. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text.

3. Платформа Дія. URL: <https://diia.gov.ua/>.

4. Механізми забезпечення прав в Інтернеті в Україні. URL: <https://bashtanskaotg.gov.ua/news/zahist-prav-v-interneti-2021-08-16>.

5. Закон України: Про захист персональних даних. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.

6. Політики конфіденційності Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/info/policy.html>.

7. Загальний регламент про захист даних (GDPR). URL: <https://gdpr-text.com/uk/>.

8. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.

9. Стратегія кібербезпеки України (2021 – 2025 роки). URL: https://www.rnbo.gov.ua/files/2021/STRATEGIYA%20KYBERBEZPEKI/proekt%20strategii_kyberbezpeki_Ukr.pdf.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування
України

ІНІ неперервної освіти і туризму
Державна наукова установа
«Інститут модернізації змісту освіти»

II ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

«Наукові здобутки студентської та учнівської молоді
з реалізації Плану відновлення України»

м. Київ, 13 березня 2024 року

УДК 37:001:338.245-043.96

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(протокол № 10 від 21 березня 2024 р.).*

Наукові здобутки студентської та учнівської молоді з реалізації Плану відновлення України: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13 березня 2024 р. / за заг. ред. І.С. Гриценка, І.М. Грищенко, Л.П. Горбатої. Київ : РВВ НУБіП України, 2024. 163 с.

ISBN 978-617-8351-98-4

Організатори конференції: ННІ неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України, Студентська організація НУБіП України, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова, Маріупольський державний університет, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Державний торговельно-економічний університет, Херсонський державний аграрно-економічний університет, Державний біотехнологічний університет, ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», Інженерно-будівельний інститут Одеської державної академії будівництва та архітектури, Боярський академічний ліцей «Лідер» Боярської міської ради Фастівського району Київської області, Дніпровський ліцей №97 Дніпровської міської ради, Ірпінський ліцей №1 Ірпінської міської ради Бучанського району Київської області, Ірпінський гуманітарний ліцей «Лінгвіст» імені Заріфи Алієвої Ірпінської міської ради Бучанського району Київської області, Коцюбинський ліцей №2 Коцюбинської селищної ради Бучанського району Київської області, Нижчедубечанський ліцей Пірнівської сільської ради Вишгородського району Київської області, Опорний заклад освіти Богуславського академічного ліцею №1 Богуславської міської ради Київської області, Петрівський ліцей Петрівської сільської ради Вишгородського району Київської області.

Конференція проводиться з метою посилення профорієнтаційної роботи із залучення активної шкільної молоді до навчання в НУБіП України, посилення наукової складової підготовки студентів освітніх ступенів «Бакалавр» і «Магістр», та оприлюднення результатів їх дослідницької роботи, підвищення ефективності та якості наукових досліджень, обміну досвідом та представлення результатів науково-дослідної діяльності, обговорення дискусійних питань і визначення пріоритетних аспектів подальшого розвитку науки.

Організаційний комітет: Гриценко І.С., Грищенко І.М., Горбата Л.П., Олійник В.В., Мельниченко С.В., Євсюкова О.В., Семенченко Ф.Г., Витвицька О.Д., Приліпко С.М., Сизон В.Г.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукові здобутки студентської та учнівської молоді з реалізації Плану відновлення України», яку підготували і провели кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва й кафедра готельно-ресторанної справи та туризму ННІ неперервної освіти і туризму НУБіП України, 13 березня 2024 року.

Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює основні напрямки Плану відновлення України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, посадових осіб органів публічної влади, теоретиків і практиків, студентів та учнів, усіх зацікавлених у реалізації Плану відновлення України.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2024